

ÖZELLEŞTİRİLECEK İŞLETMELERİN İŞÇİLERİNE NE OLACAK?

Aydınlık Gazetesi, 21 Ekim 2014

Yıldırım Koç

AKP iktidarı derinleşen ekonomik krizin olumsuz sonuçlarını azaltabilmek için devletin varını yoğunu pazarlamaya başladı. Şimdi sırada başta elektrik santralleri, bazı maden ocakları ve şeker fabrikaları olmak üzere çeşitli kuruluşlar var. Bu işletmelerde çalışan işçileri neler bekliyor?

12 Ekim 2014 Pazar günü Orhaneli’de maden ve termik santral işçilerinin katıldığı bir toplantı yaptık. Bu toplantıda gördüğüm, birçok yalan yanlış bilginin dolaştığı. Özelleştirilecek işletmelerde çalışan işçiler kendilerini neyin beklediğini bilmiyor.

Dinleyicilerden biri, 4/C statüsüne geçtiklerinde emekli olana kadar iş güvencesine kavuşacaklarını söyledi.

Şaşırdım. Türkiye’de kimin “emekli olana kadar iş güvencesi” var ki, özelleştirilen işletmelerdeki işçilerin olsun!

Gerçekten de, kadrolu işçiler bile, geçerli neden ileri sürülerek işten çıkarılabilir. İşten çıkarılan işçi işe iade davası açabilir. İleri sürülen nedenin “geçerli” olmadığı yargı kararıyla kesinleşse bile, işverenin işçiye ek bir tazminat ödeyerek onu işe almama yetkisi vardır. Diğer bir deyişle, “kadrolu” işçinin “emekli olana kadar iş güvencesi” kesinlikle yoktur.

Devlet memurlarını ve sözleşmeli personeli düşünün. Onların işten çıkarılması da kanunla düzenlenmiştir ve bazı davranışları nedeniyle işten çıkarılabilirler. Onların da “emekli olana kadar iş güvencesi” söz konusu değildir.

4/C'LİLERE İŞ GÜVENCESİ SÖZ KONUSU DEĞİL

“Nerede bu yağurdun bolluğu” diye bir lafımız vardır. Kadrolu işçinin ve devlet memurunun bu güvencesi olmayacak da, özelleştirilen işyerlerindeki işçilere bu güvence verilecek.

Ama umut dünyası. Mücadeleyi göze alamıyorsanız, böyle dayanaksız hayallerin peşinde koşarsınız.

Bunların bir bölümünü, soruyu soranı kırmamaya özen göstererek, anlattım.

Sonra da böyle bir yanıltıcı bilginin nereden kaynaklandığını araştırdım.

Bu yanıltıcı bilgi, ya kasıtlı olarak çıkarılıyor, ya da yarım yamalak bilgi edinmiş biri iyi niyetle yayıyor. Kasıtlı olarak yayanlar görevlerini yapıyor. İyi niyetliler ise istemeden zarar veriyor. Yarım doktor adamı candan, yarım imam dinden eder.

İşin aslı ne?

4/C'liler olarak bilinen “geçici personel”in çalışma koşulları, 1.1.2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararıyla düzenlenmektedir. Bu kararın 15. maddesi şöyledir: “Bu Karar kapsamında istihdam edilecek geçici personelin hizmet sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun kapsamında yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer ve söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı’ndan talep edilir.”

İŞÇİNİN GÜVENCESİ GEÇİCİ PERSONELE SAĞLANMIYOR.

Bu ne demek, biliyor musunuz?

“4/C’li geçici personel, yaşlılık aylığına hak kazanana kadar iş güvencesine sahip demek,” değil.

“Yaşlılık aylığına hak kazanır kazanmaz işten çıkarılmaları kesin,” demek.

İş Kanununa göre, bir işçinin işten çıkarılabilmesi için “geçerli neden” aranır. “Geçerli neden” yoksa, işten çıkarılan işçiye kıdem tazminatı ve ihbar süresinin ücretine ek olarak, epeyce bir tazminat ödenir. İşçi, yaşlılık aylığına hak kazandıktan sonra, yıllarca çalışmaya devam edebilir. Yaşlılık aylığına hak kazanmak, işten çıkartmada “geçerli neden” sayılmaz. İşçilikte “resen emeklilik” yoktur.

Devlet memurluğunda ise 65 yaşını dolduranlar resen emekli edilir.

4/C’li geçici personelin durumu ne olacak?

Bakanlar Kurulu kararı diyor ki, “yaşlılık aylığına hak kazandın, değil mi; eğer bugüne kadar seni atmadıysam, şimdi artık kesin olarak işten çıkarıyorum.”